

KIRÁLY IGNÁCZ

ORGANIKUS BOKOR?!

Bevezetésül. Az éves munkatervünket mindenki ismerheti /Tájék, szept. melléklet/. Motónknak megfelelően /"a lehetséges jót..." a KV kiemelte a 4. pontot /Bokros belső kapcsolataink/ és ezen belül is tovább szűkítve ezt az „organikus” fogalmat.

Az utóbbi években egyre erőteljesebben szerepel önértelmezésünkben, kiemelten a 2013-as KVT kapcsán az, hogy a Bokor strukturálisan ORGANIKUS szervezet. Sokkal többet jelent ez a fogalom, mint strukturális jellemzőket. ÉLETET jelent. Önmeghatározásunkat fejezi ki. 2004-ben definiáltuk magunkat: „A Bokor katolikus gyökerű, a jézusi szeretet-eszményt képviselő emberek testvéri társasága, erkölcsi megújulási mozgalma.” /bokorportal.hu/. Az” organikus kisközösségek hálózata” annyira közbeszédünk kifejezése már, hogy meg kell ezt beszélnünk. Lehetséges, hogy ez valamiképpen be is kerülhetne önmeghatározásunkba. Tíz év kimunkálhatott egy ilyen, sokunk számára, sokat kifejezni akaró kiegészítést.

1974-ben Gyurka bácsi /Karaj 1974. III. 134-159.old./így fogalmaz: „ A legkisebb közösség is már szervezet... A tagok egymáshoz való kapcsoltsága szempontjából...partnerségekről beszélünk... szükségképpen organizmus... A csoportok minden egyes tagjában lakást vevő Szentlélek...megadja ennek az ontológiai alapját, s ezzel... a közösséget organizmusává teszi.” Régóta pattog ez a labda... Nézzük meg alaposabban, azzal a céllal, hogy mit adhat ez hozzá önmagunkat, közösségeinket, a Bokrot jobbá tenni akaró törekvéseinkhez? Egyszerű feldolgozást végzek: segítségül hívom a fogalomtisztázó szakirodalmat és a biológiát.

Organikus szó 6 jelentéssel bír. Ebből számunkra 3 a fontos. 1. „élő szervezet sajátosságaival bír”, 2. „élő szervezetek rendezettségére emlékeztet”, 3. „elhalt élőlények megkövesedett maradványai”. Kiemelek: ÉLŐ, RENDEZETT, MEGKÖVESEDETT. Ami tehát organikus (élő szervezeti), az szükségképpen kell, hogy rendelkezzen az élet jelenségeivel, ismérveivel. Régen hatot tanultunk, ma már nyolcra bővült ezek száma: születés, anyagcsere, ingerlékenység, mozgás, növekedés, fejlődés, szaporodás, halál.

Megszülettünk Gyurka bácsink és a hozzá kapcsolódó elkötelezett emberek, Istennek tetszeni akaró szolgálatából és a magunk felzárkózni akaró elkötelezettségéből. Hála legyen élő és elhunyt „őseinkért”! Ezzel az életjelenséggel úgy kell foglalkoznunk, hogy ezt a Bokorban ismerni és megismertetni illő és üdvös.

Elhalás? Amit az ember értéknek (igaz, jó, szép, szent) él meg, annak nem gondol elhalására. Varjú káromlás helyett jobb, ha felgyűrjük az ing ujját... Azt is tudatosítanunk érdemes, hogy amely mozgalom a fennmaradást

túzi ki célul, megtette az első lépést a megalkuvások felé. Jézusi célunkhoz való tevékeny hűség az, ami a mi zászlónkra van írva. Élünk, ameddig életünk...

Élő? Élünk...mennyire és hogyan? Rendezett? Egyéni, kisközösségi és Bokor szinten sok teendő vár ez ügyben is ránk. Megkövesedett? Jövőre már 60 évesek leszünk, miért is ne lehetnének már megtartó és/vagy zavaró kövületeink is? Megtartó és gátló elemek szétválasztása felettébb indokolt. Van miről beszélgetnünk, zsinatolnunk.

1./ *Anyagcserénk.* Ez azon folyamataink összességét jelenti, melyek során valahonnan, valakiktől felvesszük a Bokor életéhez szükséges anyagokat. Felvesszük, a magunk számára felhasználhatóvá alakítjuk, majd beépítjük. A munkálkodásunk végén pedig a számunkra nem szükségeset vagy ártót eltávolítjuk. Messze több ez, mint „hasra esés” mások nagy gondolatai előtt. Messze több ez, mint alázatos és kritikátlan elfogadása dogmatikáknak, intézményekben kötelezően előírt tanításoknak.

Építő folyamat ez. Amit felvesszünk, átveszünk, azt nem a polcunkra helyezzük, hanem az életünkbe. Önépítő folyamat ez. Egymást építő folyamat ez. Ha...ha... ha közkinccsé tesszük mindazt, ami bennünket és kisközösségünket építi. Sokan azért hagyják sorvadni jézusi tájékozódású szellemi életüket, mert nincs energiájuk fáradni az anyagok felkutatásában. Hányan is írtuk le 2013-ban KVT megbeszélésünk ellenére, hogy milyen szellemi anyagokkal foglalkoztunk az előző évben?

Lebontó folyamat ez. Égés. Energiatermelés. Nem az agyi kéregállományunk tárháza számára asszimilálunk, hanem azért, hogy ezt Ország-építésben felhasználjuk, elégessük. Energiagazdálkodásunkat is meg kell vizsgálnunk. Lehet siránkozni, hogy erre sincs időm, arra sincs energiám... de ez arról is szól, hogy vajon van-e elégetni valóm, van-e Jézusnak szánt energiám? A csak maradék energiámra, az életvitelem „profán” területeinek működtetése után, esetleg megmaradt energiámra nem tud épülni egyéni életszentség, kisközösségi fellendülés és bokros emelkedés sem. Nem lehetünk „maradvány érdekeltségű mozgalom”.

Szeretlen és szerves táplálékaink vannak. Olyanok vagyunk, mint a méhecskék: virágról virágra repülve gyűjtögetünk. A mi méhésznünk, Jézus, arra biztatott, hogy kaptárainkat tegyük oda, ahonnan minőségi, sajátos mézre valót gyűjthetünk. Hasunkat tudjuk vegetáriánus és egyéb kiválasztásokkal ellátni... szellemünket hogyan és mennyire tápláljuk? A Bokor ma már tárháza szinte minden rajtunk kívüli irányzatnak, a lelkeségektől a teológiákon át a keleti misztikáig. Lehetséges, hogy tavaszra ezt a sokféleséget kellene megbeszélünk a KVT-n, annak áldásaival és problémáival? Most arról gondolkodjunk el, hogy van-e minőségi szellemi életünk. A felületesség ismérve, hogy „ja, ezt már ismerem”, „ezt is olvastam már valahol”. És mi épült be? És mi vált apostoli energiává? Nem a lexikális tudás a mi utunk, ez a felsőoktatás területe, ha nem vigyáznak. A mi utunk az érlelő szellemi élet útja. Megrágva, meg-

emésztve, minőséget jézusi mércével kiemelve és életbe ágyazva... ez a mi dolgunk. Az alap anyagcserénk az energia felhasználásunk révén jól meghatározható /input-output/. „Agyunk nem adat tárolásra, hanem gondolkodásra adatott.” (Szentgyörgyi A.)

2. *Ingerlékenységünk*. Külső és belső változásokra, ránk ható kihívásokra való reagálási képességünk. Itt és most elsősorban Bokron belüli feszültségekről van szó és az azok kezelésének milyenségéről. Eltávolodottaktól és a kívülállóktól jövő kritikák, minősítések kezelése ide tartozik. Ha jól működünk, élünk, akkor ez a terület nemhogy energia elszívó, hanem energiát növelő, edzettséget biztosító életjelenség.

Ingerküszöbünk sokféle. Van, aki már akkor is ugrik, mikor én még csak tekintetek. A túl érzékenynek érdemes magasabbra tenni küszöbét. A nagyon magasán lévő küszöb sem az életszentség ismerve, inkább a jámbor alázatosságé, az alkati simulékonyoságé. Röviden: edzhető és alakítható terület ez is. Egyrészt nem az ütköztetésektől kell félnem, hanem a puhányság életképtelenségétől. Másrészt nem a parttalan ütköztetések az élet jelenségei, hanem a célra rendezett, mederben tartott és lezárásig jutott konfrontációk. Nagyon nem viselem jól, ha valaki szüntelen osztja az észet, hogy nekem mit és hogyan kellene csinálnom. Védelmi állásra indít, ahelyett, hogy közös lépegetésre segítene vitapartneremmel. Ahol nem találok ezt a közös elmozdulási készséget, ott lezárok. Önvédelem? Igen. Bokron belül ugye elvárható, hogy közös lépegetés igyekezete hassa át ütközéseinket? Ingerképzés természetes életjelenség. Amikor is én vagyok a kezdeményező. Sok sebet ejthetek, ha csak az vezérel, ami bennem van. Mosdatni szeretnék, és hideg vizet zúdítok az éppen „frakkba” öltözött testvéremre. A kire?, mikor?, hogyan? hármassága mögött az empatikus egymásra figyelés húzódik meg. A KAPCSOLAT évében vagyunk: személyes egymásra hatásban és nem áttételeken keresztül, suttogó méregkeverésekkel kell kommunikálnunk. Érzékenységeinket jó megismerni egymásban és figyelembe is venni. Nem mimózájuk mozgalmat vagyunk, de nem is bunkók gyülekezete. Vitakultúra tekintetében van mit fejlődünk. Akit szeretek, attól jobban és többet elviselek. Akik szeretnek, azok tőlem is jobban, többet le tudnak nyelni. Visszaélni ezzel... egyikünk sem akar. Minden konfliktus építő lesz, ha célra rendezett és lezárul. Tudjuk, hogy ami csak úgy elhal, befáradással lehalkul, az hegeket hagy maga után, melyek ismét felszakadhatnak. Inger belopózásnak mondja a szakirodalom azt, amikor valaki csöbe húz, beetet, újra felkavarja a lerendezett... mert benne nem rendeződött le. Perújrafelvételeket le lehet csökkenteni, önneveléssel. Itt az elviselés erénye segíthet rajtunk. Inger betörésnek mondják azt, amikor ajtóstul rontunk a házba, átgázolva mindenben és mindenkin az igazunk erejében. Itt segíthet Wass Albert, aki szerint konfliktus helyzetben: „Az igazságnál nagyobb érték a kézfogás.” Egyik közösségünkben bevezettük, hogy az éves utolsó

találkozónk közösségi lelki vezetés, ima találkozó. Nem nyugodhat le az év napja rendezetlenségünk felett...

3./ *Mozgásunk*. A létben maradásnak és a faj fenntartásának élet jelensége. Létünkhöz és a jézusi emberek elszaporításához sokféle hely- és helyzetváltoztatás kell. Gyurka bácsi belepiszkált a plébániákön ülő papok jézusidegen pasztorációs gyakorlatába: utána kell menni az embereknek. Bőjte Csaba mesélte öreg pap barátjáról, aki nem ült bele a kerekesszékekbe a misén: „Jézusunk sem seggen ülve váltott meg bennünket.” (Bocsi...)

Közösségi vezetőkként magunk mozdulunk, kisközösség tagjaként bennünket mozgatnak... Vagy inkább mozgatnának? Nem az az egyéniség, aki használja és föléli környezetét, plüss macijába kapaszkodik, hogy mindennapjaiban szépen elringatódjon (régén ezt gumicicának mondtuk). Az egyéniség hagyja, hogy mások jó irányú energiája bekapasszon az ő vitorlájába is. Kezdünk kisközösségi szolgáltató iparrá sorvadni? Igaz vagy sem, megmutatja, ha megnézzük: kisközösségem élete mennyire fordul azon, hogy én viszem az elolvasni valót, én adom a megbeszélési valók nagy százalékát... Én számár elől... Jó lenne tudni, hogy ki mit tesz azért, hogy felnőtt, önjáró testvérbarátok nevelődjenek közösségében? Utána menés szép kezdeményezésének gyümölcsként láthattuk a utóbbi évek Lélekváróinak elméledői neveit. Olyan nevek is írtak, akiknek arca még nem ősz, hanem barna hajkoronával jelent meg előttem... Az Esti mesék kezdeményezése is szépen szolgálja ezt. Nem kegyességet gyakorlok, ha utána megyek valakinek, hanem önszeretetem szerint járok el. Nekem jó, ha több és jobb testvérbarátom van. Nem eltévedt bárányok keresése ez, hanem az egy irányba nézni akarók kapcsolatfelvétele. Kölcsönös előnyök reményében.

Helyváltoztatásunk? Úgy érzem, helyemen vagyok. Nem vágyok más mozgalmakba, egyházakba. Olyan mélységben semmiképpen, amilyen mélységben a Bokorban megtaláltam testvérbaráti körömet. Leginkább másokat is ide csalogatnék, ha hagynák magukat. Másutt is vannak Jézusra figyelő emberek, de én itt vagyok otthon. Az elviselni és a hálát adni valókkal együtt. Elég nagy a Bokor, hogy az árnyéka is látható legyen, sajnós...

Helyzetváltoztatásunk tekintetében van miről beszélgetnünk. „Aki az eke szarvára tette kezét és hátra tekintget, annak görbék lesznek a barázdái.”- tanítja Jézus nyomán a Tamás evangélium (Tamás 146). Másfelé is lehet tekintgetni. Autó vezetéskor ezt az oktató biztosan ajánlja is a tájékozódás elősegítésére... Célra rendezettség hatékonysága érdekében is jó látni a környezet helyzetét. Onnan jönnek a kihívások, melyekre lehet, hogy nekünk kell jézusi választ adnunk. A kincset talált ember bátran lehet helyzetváltoztató: „Ha a gyöngy sárba esik, nem lesz értéktelenebb”- mondja Jézus a Fülöp evangélium szerint / Fp. 110/. Jézus sem lett vámos, részeges, se lyemfiú azért, mert ilyen közegben is forgott. A társadalomban, felekezeti életben lévő helyzetünk egyéneként, területenként különböző, bokrosan csak részben átlátható. Ezen segíthet, ha elmondjuk pl. Pécs, Sopron, Fehér-

vár, Nőtincs, Budapest...stb. vonatkozásában azt, amit csinálunk Isten Országá építése ügyben...

4./ *Növekedésünk.* Állandó zümmögés a Bokorban: fogyunk...fogyunk... Ez a mennyiségi életjelenség. Kilogramm, centiméter, darab... mérhető, megszámlálható. Ezzel sosem foglalkoztunk igazán. Gyurka bácsi régen csinált ilyesmit, szerény pontossággal. Mikor ránk kérdeznek, saccolunk: hatvan közösségvezető... hatszáz kisközösségi testvér... ezernyi a holdudvarral stb. Tudjuk, nem ez a lényeg. De ez is az organikus lét ismerve: tudunk-e növekedési pályára állni, vagy sem? Kell-e másoknak a mi kincsünk? Jól kínáljuk-e amink van és ami vagyunk, hogy az vonzó legyen? Élhető és éltető-e az amit csinálunk és képviselünk? Az élet különböző fázisai eltérő növekedési rátát mutatnak. Nem mindig és mindenhol kell létszámban gyarapodni. 1945-1952: beindulás és laza kapcsolati /országos lelkigyakorlatok/ feljutás évei. 1953-1964: elhalás, lappangás évei. 1968-1988 a növekedés évei. 1989- napjainkig a megtorpanás, az elbizonytalanodás, a helykeresés évei. Nyissunk egy új évszámmal, egy megújulási évsort, ha tudunk!

A növekedés feltételei közül kiemelek néhányat. A „csontos halak” amíg élnek, addig növekednek. Bokor nem ilyen. Ha nem „csupán” Jézus-hűségünk volna, hanem ide-oda bajsajgó megalkuvásaink is lennének, az adna ugyan valamilyen fényt, vizet, hőmérsékletet, táplálékot – ami a növekedéshez feltétlenül kell, de... de ez beolvadó kényelmességhez, „elzsirosodáshoz” vezetné a Bokrot és nem prófétái, tanítói-tanítványi küldetéshez. A biológia szerint a zsírtermelés az gyarapodás és nem növekedés. A mi növekedésünk gátló tényezőit számba kell vennünk, személyesen, konkrétan...nem általánosságokba és bokros általánosításokba terelődve.

Fényt honnan remélünk? „Ha imádkozó emberek vagyunk, nem fogjuk elfelejteni, hogy mire szövetkeztünk Jézussal és egymással.” – végrendelkezte Gyurka bácsi a Ságvári sziklánál a Bokorünnepeken, 1988-ban. Ugye még emlékszünk: imádkozó emberek segítségével születünk a Bokorba. Felülről és belülről vezérelt emberek igyekezünk lenni magunk is. Lehet, hogy ezt várják tőlünk kisközösségeinkben lévő testvéreink is. Istenkapcsolatunk csak rajtunk fordul. Odaadottságunk akkor bokros, ha olyan mint a logónk, a csipkebokor: égve világít, világítva vonz, oda vonzva éget és melegít, felhevítve szíveinket küld. Egyéb csillámok nem pótolják a felülről remélt fényt, ami nélkülözhetetlen az életünkhöz. Emlékszünk a nagy bokros virrasztásokra, imákra? Ennek morzsája az Advent, minden évben. Döcög. Eddig első sorban ifjúsági program volt, mintha mi öregek meglennénk első kötelék nélkül. Az idén mindenkit meghívunk a szervező fiatalok. Minden döcög, mert nehezen mozdulunk, mert nem érünk rá...stb. Ez csak szöveg: arra érek rá, amit fontosnak tartok. Van egyéb fényforrásom? Tegyem közzé és hívjam rá a többieket. Bárcsak a bőség zavara volna már a feltöltődésünket illetően!

5. *Fejlődésünk.* Ez a minőségi változásunk életjelensége. Jó, én is tudom: minden mindennel összefügg. Egy fon-

tos elem hiánya meginogtathatja bokros életünket. Egyedfejlődésünkön fordul a Bokor fejlődése. A bokor-test élete a sejtek, szövetek, szervek... egészségén fordul. Egy tumor is elég ahhoz, hogy életveszélyes helyzetbe kerüljünk. Az időben észre vett és kézbe vett probléma gyógyítható. El ne vétsük a csilingelést, halljuk alapító atyánk hangját. Abban látom ennek az életjelenségnek lényegét, hogy milyen az iránytartásunk. Hol is tartunk az immanens reményt illetően? Vagyis az Isten Országának földi esélyeit hogyan látom? Elünk, ha van minőség abban, amit mondunk és teszünk. Egyik vezető állású fiam mondta: a magyar munkavállalók „az átkosban” elszoktak attól, hogy minőségi munkát akarjanak végezni (fusizás, kontárkodás). Bennünket rákényszerítenek az ellenerők, hogy minőségre törekedjünk? Lehet azt is mondani, hogy ez van, ennyi telik tőlünk, „eszi, nem eszi”, nem kap mást a környezetünk. Annak idején az AEH és a belügy több ezerre saccolta létszámunkat, a szellemi termékeink mennyisége és minősége alapján, pedig csak 6-7 százan voltunk és néhány író prófétánk volt. Ők lassan kihálnak, új minőségi munkások támadnak? Ha felbukkan valaki, segítség veszi körül? Egyéni csodabogárnak tekintés, meglévő köreink merev védelme... nem kedvez a minőségi munkálkodók kifejlődésének. Amikor anno elhangzott a „mindent megkérdőjelezés” elve, akkor is ez volt: kevesen tettek le az asztalra írást, mely épített, buzdított, vigasztalt volna, tehát valami meghökkentővel fel kellett rázni magunkat. Én óvatosabban fogalmazok: az elvűség megalapozott állításokra, a fejlődés kérdőjelekre épül. Mi nem Tüzép vagyunk tele új és kérdőjeleinkkel lebontott épületeinkből származó bontott anyagokkal, hanem építkezünk, tégláról téglára.

Közös nevezőnk eddig már egy azért volt, az erőszakmentesség! Pozitívan fogalmazva, a békességteremtés. Azért volt ez, mert ehhez a jézusi elvünkhöz nagy áldozatokat követelő magatartás is társult. A Bokor további fejlődése nem abban rejlik-e, hogy a további jézusi elvekhez is radikális magatartások kapcsolódnak. „Kimentek a tankok, bejöttek a bankok.” –mondta Balczó. Jó lenne így folytatni: ... és megjöttek az osztózók, az adakozók, a bokrosok. Megjöttek a szolgáltni akarók, a kisemberek segítői, a bokrosok. Tudom, hogy sok mindent csinálunk, egyénileg, kisközösségesen, területileg. Vagyis valamennyit tudok erről. Összbokrosan nem kellene megráznunk és felráznunk magunkat? Ha organikusak vagyunk, akkor fejlődünk is.

6. *Szaporodásunk.* Utódok létrehozására irányuló életjelenség. Egyedszám növeléséről van szó. Amit a növekedésnél megfogalmaztam, az egyik része ennek a kérdésnek. A másik, hogy hogyan is állunk a családi apostolkodással? Mi szülők kiemelten is rájuk magunkat amiatt, hogy gyermekeink nem teljes létszámban bokrosak. Számomra is kiemelt öröm, ha valakik közülük ide tartoznak. Ugyanakkor igyekszem legalább azt elérni, hogy jézusi elkötelezettségünk olyan hiteles legyen, hogy gyerekeink tiszteletét kivívja. Ebből fakadhat valami

majd, valamikor... Elveink szerinti igyekezetünk akkor is érték, ha nem nyomjuk rá folyton a Bokor bélyegzőt. Itthon az anyatejjel és a vízcappal is ezt kapta és kapja a nép. Túl azon, hogy szülőkként egymást nagyon vigasztaljuk szerény hatásfokunk miatt, van-e egyéb tenni valónk? Gyerekeink barátkoztatásának rendezvényi palettája szinte teljesen kimerül a BNT-vel. A régiós majálisok, nyitott lelkigyakorlatok, nagyheti imádkozások, túrák és táborok... bizonyára vannak. A Tájék mégsem zsúfolódik tele meghívásokkal, hírekkel. Elég nekem a magam ága-boga, régiója? Elég. Nekem igen, de gyermekeinknek ez nem elég. Plusz szolgálat? E nélkül csak a csodavárás marad.

Nemzedékváltás folyamatos életjelenség. Ennek tudatos kezelése megmenthet attól, hogy közös dolgainktól elidegenedjenek az utánunk jövők. Mi is, magunkénak érezve Jézus ügyét, úgy feszültünk neki a munkálkodásnak, mintha csakis rajtunk fordulna az Ország ... E nélkül a megtérés és „mi” tudat nélkül hogyan lehet bezsongani? Bezsongtunk Jézusért, együtt, ugyanakkor valakikkel szemben. Minden valamire való generáció akkor érzi magáénak Jézus ügyét, ha nem spórolja meg a maga személyenkénti megtérését. Mást és másként látnak? Fiatal korunkban mi ugyanígy voltunk. Nagy kérdés: hogyan lehetne megőrizni a közös evangéliumi fix pontjainkat, és emellett elfogadni az új szelek erőit? Külön régióba került az ifjúság... Ifjúsági régió is egyszer megöregszik... Nem a genetikai, területi rendeződés a jövő? Ilyen alapon kellene felnőtt és öreg és agg régióknak is lenni? A fiatalság mindig is együttműködött a szakcsoportokban, korcsoportos rendezvényeikben eddig is, ezután is így lesz...remélhetjük. Ahol megoldható, ott szorgalmaznám a fiatal közösségvezetők genetikai alapközösségbe járását, mint „felvevő” közösségbe, ahol más közösségvezetőkkel is együtt lennének. Nekem nagyon sokat segített annak idején is, hogy összeadódtak tapasztalataink és meglátásaink. A jelenlegi törésvonalat lassan fel kellene oldani. Legalább egy átnevezéssel: 2-es régió (ahol sok fiatal van...ahol holnapután kevésbé fiatalok is lesznek...). Organikusan ez azt jelenti, hogy ahol élünk, ott Élünk elsősorban. A baráti, személyes/genetikai/ közösségben vagyunk, élünk. Vegyes korosztályban, sokféle talentummal, sokirányú kapcsolati lehetőséggel. Az élet azt mutatja, hogy pl. gyermekeink felnövekedésével, kiházosodásával nemhogy a távolság nőne, inkább sajátosan mélyül a kapcsolat az egymásra utaltság, a kölcsönös segítségnyújtás jegyében. Ebben lehetséges, hogy ráérünk lépni, de érdemes megfontolni az életjelenség ide vonatkozó szempontjait.

Befejezésül... Bokros közhelyeket olvashattatok. Semmi új nem hangzott el. Ismétlések, túlbonyolítások fordultak elő. Mégis! Ha most olyan történelmi helyzetben vagyunk, hogy nem jön szél a vitorlánkba, akkor elő az evezőket! Mindenkinek kötelessége megtalálni a maga evezőjét, mellyel méltóvá teheti a Bokrot arra, hogy organikusan, élő szervezetnek mondhatjuk magunkat. „A bölcs ember nem elraktároz, hanem visszatükröz.”-

írja Lao-Ce. Annyi kincset elraktároztunk már és oly keveset sikerült eddig visszatükrözni, mint Bokor. Kifelé való „szűkmarkúságunkon” segít, ha belső kapcsolatainkat tovább rendezzük, mintegy folytatva az elmúlt évek zsinatolását. Tamás evangéliumának figyelmeztetése szolgáljon buzdításunkra: „Ha nem teszitek, amit tudtok, olyan az, mintha a háztetőre tennétek a lámpást, nem a szobába.”(Tamás ev. 156,2) v.ö. Mt 5,15-16.

2014 októberében, Náci.

VINCZE ANIKÓ

NAGYMAMÁNK

Bár rendkívül nehéz életúttal áldotta meg a sors, felnőttként visszagondolva úgy látom, feltétel nélküli, soha meg nem rendülő hite segítette át a nehéz, sokszor emberpróbáló élethelyzeteken.

Világéletében mozgékony, dolgos teremtés volt. Nem volt az a tyúkanyó típusú nagymama, sokkal fontosabbnak tartotta, hogy tevékenyen részt vegyen, illetve minél hasznosabbá tegye magát kiterelvényesedett családjának mindennapi életének szervezésében, a „napi menet” lebonyolításában, minthogy „csak” üldögéljen, beszélgessen unokái körében, újabb és újabb meséket szöjön. Mégis kaptunk tőle egy szép hosszú, rímes, verses mesét, amit nagyon szívesen hallgattunk.

Élete utolsó 17 évében nálunk lakott – attól fogva napi rendszerességgel besegített a háztartási munkálatokba. Mosogatott, főzött vagy takarított – ahogy az élet éppen diktálta.

Emlékszem, hosszú éveken át minden este elkészítette másnapi uzsonnáinkat. Reggel iskolába indulás előtt mindenki elvehette a konyhaasztalról a születési sorrendben elhelyezett, becsomagolt uzsonnáját. (A sorrendiség egyébként az egyes uzsonnaadagok mennyisége alapján is eldönthető volt.)

Nagyon érzékeny lélekkel áldotta meg a Jóisten, egész fiatalon kipróbálta magát a szobrászkodásban, tizenévesen már verseket írt, potrékat, tájképeket, csendéleteket rajzolt-festett. Fiatalkori szobrai a mai napig a nappali részét képezik. A versírást élete végéig művelte. Régi, elsárgult papírokon, valamikor írógéppel megírt, féltve őrzött verseit 80. születésnapjára újragépeztük, kinyomtattuk és házilag bekötöttük.

Gyerekkori emlékem, hogy régi Singer varrógépe mellett mindig ott tornyosultak a toldozásra-foldozásra váró gyereknadrágok, ingek, blúzok, szoknyák, zoknik. A harisnyákat rendkívüli kezűgyességgel és precizitással tudta újrastopolni. Nekünk is megpróbált varrás-horgolás-hímzés tudásából valamennyit átadni. Sokat hímeztünk, kis, tenyérynyi nagyságú „terítőket” horgol-